

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoPr/7/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915215763
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6915215763.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci žalobkyne M. N. J., narodenej XX. XX. XXXX, bytom v Z. H., A. XXXX/XXK, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Bitalová & Demeterová, s. r. o., so sídlom v Rimavskej Sobote, Žánovská 5183/2A proti žalovanému Mestu Rimavská Sobota, so sídlom v Rimavskej Sobote, Svätoplukova 9, IČO 00 319 031, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 12Cpr/1/2015-47 zo dňa 1. júna 2016, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

I. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia.

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce dané dňa 29. 10. 2015 odporcom navrhovateľke (v súčasnosti žalovaným žalobkyňou) je neplatné. Zároveň súd rozhodol, že žalovaný je povinný nahradiť žalobkyňu na jej účet alebo do rúk jej právneho zástupcu 359,34 € trov právneho zastupovania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Okresný súd po vykonanom dokazovaní mal zistené, že žalobkyňa a D.. I. H. boli u žalovaného zamestnané vo funkcii referentky. Žalobkyňa mala na starosti peniaze zo štátneho rozpočtu, kým D.. I. H. mala na starosti prostriedky patriace školám (mestské financie, o ktorých pridelení rozhoduje zastupiteľstvo žalovaného). D.. I. H. neoprávnenne prevádzala prostriedky na účet svojej dcéry, pričom išlo o prostriedky s ktorými pracovala ona, a to v mesiaci marec, príp. máj 2015. Žalobkyňa náhodou zistila, že peniaze, ktoré mali byť poskytnuté Základnej umeleckej škole v Z. H., odišli na iný účet. V októbri 2015 po nástupe D.. I. H. do výkonu trestu odňatia slobody žalobkyňa prevzala jej agendu a na základe určitých indícií vykonala kontrolu, kedy zistila neoprávnené odvody a následne ešte v tom mesiaci toto oznámila nadriadeným, na základe čoho dňa 27. 10. 2015 bola zvolaná porada primátora mesta, kedy žalobkyňa oznámila, že odhalila nekalú činnosť D.. I. H.. Podľa zápisnice z tejto porady o ukončení pracovného pomeru so žalobkyňou sa nekonalo. Dňa 29. 10. 2015 bolo žalobkyňu okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce pre porušenie pracovnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom, keď od marca 2015, kedy sa dozvedela o manipulácii s účtom mesta, až do 27. 10. 2015 toto neohlásila nadriadeným a týmto pripustila, že D.. I. H. mohla pokračovať v trestnej činnosti a spôsobila škodu mestu v celkovej výške 68.143,31 €.

2. Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 68 ods. 1, ods. 2, ako aj § 70 a § 77 Zákonníka práce. Dospel k záveru, že žalobkyňa sa nedopustila porušenia pracovnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom, v konaní nebolo zistené, že by sa už niekedy bola dopustila nejakého porušenia pracovnej disciplíny. Žalobkyňa D.. H. nebola nadriadená, každá z nich mala samostatnú prácu, a ako bolo neskôr zistené,

už od mája 2014 D.. H. neoprávnene odvádzala prostriedky na iný účet, ako mala, čo zistila žalobkyňa v októbri 2015, kedy prevzala agendu po menovanej a vykonala z vlastnej iniciatívy kontrolu a následne v priebehu 1 - 2 dní zistenia toto nahlásila nadriadeným. Podľa názoru okresného súdu je viac ako nepravdepodobné, že ak by o takýchto neoprávnených odvodoch vedela už od marca alebo mája 2015, že by na to sama bola v októbri 2015 upozornila. Súd nemal dôvod spochybníť dobrú vieru žalobkyne, keď táto po zistení neoprávnených odvodov na jar 2015 uverila D.. H., že došlo k omylu, hlavne keď tieto prostriedky menovaná aj vrátila a k 30. 06. 2015, teda, v čase uzávierky už nič nechýbalo. Ak skutočne dochádzalo k neoprávneným prevodom financií už od mája 2014, tak zrejme zlyhali kontrolné orgány (nedostatočná kontrola zo strany nadriadených, resp. kontrolóra) a nemožno túto zodpovednosť bez všetkého preniesť na žalobkyňu s tým, že jej neohlásenie neoprávnených odvodov (čo bolo inak v krátkej dobe aj napravené) spôsobilo, že D.. H. mohla pokračovať v trestnej činnosti. Nemožno konštatovať, že žalobkyňa ako zamestnanec svojím úmyselným konaním, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi, spôsobila žalovanému škodu. Súd nemal preukázaný úmysel žalobkyne zatajovať trestnú činnosť D.. H., prípadne jej napomáhať, ba práve naopak, po zistení protiprávneho konania sama žalobkyňa iniciatívne vykonala kontrolu. Z uvedeného dôvodu súd návrhu na určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru vyhovel.

3. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu v konaní za aplikácie aj ust. § 149 ods. 1 O. s. p.

II. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní.

4. Žalovaný v zákonnej 15 dňovej lehote podanom odvolaní namietal, že súd pri rozhodovaní nebral v dostatočnej miere do úvahy tvrdenia zástupcu mesta, ktoré boli podložené aj písomnými dokumentmi a vychádzal hlavne z tvrdení, ktoré učinila žalobkyňa vo svojom návrhu a vo svojej výpovedi, pričom mnohé z jej tvrdení sú nepravdivé a zavádzajúce. Na porade primátora konanej dňa 28. 10. 2015 žalobkyňa uviedla, že v mesiaci marec 2015 (a nie v mesiaci máj 2015, ako to uviedla na ústnom pojednávaní), bola za ňou p. T. U., hospodárka Základnej umeleckej školy v Z. H., ktorá oznámila, že im nedošli finančné prostriedky z mesta. Žalobkyňa po získaní informácií od menovanej celú záležitosť prešetrila a zistila, že síce finančné prostriedky boli zaslané, ale na iný účet. Žalobkyňa požiadala o vysvetlenie D.. I. H., ktorá jej uviedla, že platby zo dňa 28. 01. 2015 a 18. 02. 2015 v celkovej výške 4.470 € poukázala na účet svojej dcéry s tým, že sľúbila, že tieto prostriedky obratom vráti. Na dotaz primátora mesta G.. G. J., že prečo to žalobkyňa neoznámila buď jemu, alebo priamym nadriadeným, uviedla, že p. H. ju informovala, že vzhľadom na jej problémy (dopravná nehoda s následkom smrti) potrebovala finančné prostriedky a zároveň dodala, že pri tomto rozhovore došlo medzi ňou i p. H. k dohode, že presun finančných prostriedkov na konto jej dcéry vykážu ako „mylná platba“ a finančné prostriedky vo výške 4.470 €, ktoré preposlala na účet svojej dcéry, sa p. H. zaviazala vrátiť do konca mesiaca jún 2015 na účet mesta. Žalobkyňa vedela o nekalých krokoch p. H., avšak i naďalej hrubo porušovala popis pracovných činností, kde mala za úlohu kontrolovať účtovné doklady z hľadiska formálnej a vecnej správnosti v súlade s platnou legislatívou. Úmyselným konaním spôsobila zamestnávateľovi škodu väčšieho majetkového rozsahu. Od doby, ako zistila, že D.. H. posielala finančné prostriedky namiesto na účet škôl na účet svojej dcéry od mesiaca apríl 2015, podpísala, a teda odobrila, prevod finančných prostriedkov do VÚB Rimavská Sobota v 7. prípadoch v celkovej výške 24.648,60 €. Posledný prevod finančných prostriedkov sa uskutočnil dňa 20. 08. 2015. Je síce pravdou, že podľa pracovnej zmluvy a ďalších dokumentov, ktoré žalobkyňa podpísala pri uzatvorení pracovného pomeru, nemala právo kontrolovať prácu D.. I. H., avšak D.. I. H. mala na starosti všetky finančné prostriedky škôl a školských zariadení, a to prostriedky vyplývajúce z originálnych kompetencií, vlastné príjmy škôl a školských zariadení a finančné prostriedky vyplývajúce z prenesených kompetencií (tzv. štátne peniaze), ale len do momentu prevedenia finančných prostriedkov internetbankingom. Kontrolu správnosti prevedenia finančných prostriedkov už vykonávala žalobkyňa, a to po obdržaní výpisu z účtu spôsobom, že mala skontrolovať správnosť čísla účtu, na ktoré boli prostriedky prevedené a výšku prevedených prostriedkov. Žalobkyňa hrubo porušila pracovnú disciplínu, a to pracovný poriadok mesta platný od 25. 03. 2013, najmä čl. 13 ods. 4 písm. c/, podľa ktorého za porušenie pracovnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom sa považuje, ak zamestnanec svojím úmyselným konaním, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi, spôsobil zamestnávateľovi škodu alebo inú majetkovú ujmu väčšieho majetkového rozsahu. Žalovaný trval na vypočutí svedkov, ktorých uviedol vo svojom stanovisku zo dňa 29. 01. 2016 a navrhol vypočuť aj p. T. U., hospodárku Základnej umeleckej školy v Z. H.. Rozsudok okresného súdu žiadal zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

5. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu k veci uviedla, že prevzala agendu po p. H. v októbri 2015, a keďže zistila v účtovníctve malý finančný schodok, vykonala krížovú kontrolu, ktorú robila dobrovoľne a mimo pracovných hodín od 19. 10. 2015 do 26. 10. 2015. Po jej dokončení zistené skutočnosti ihneď oznámila svojim nadriadeným. Dňa 27. 10. 2015 bola na porade u primátora mesta,

ktorému zároveň spomenula udalosť z mája 2015, pričom súhlasila s tým, že na porade sa mohla pomýliť a namiesto mesiaca máj uviedla, že to bolo v marci 2015. Na túto udalosť si však spomenula už len v súvislosti s výsledkami kontroly, dovtedy sa jej nezdalo nič podozrivé. Poprela, že by na porade u primátora uviedla, že jej predchodkyňa previedla finančné prostriedky na účet svojej dcéry. To jej p. H. nepovedala, keď pripustila, že sa pri zadávaní čísla účtu pomýlila. To, že by sa mohlo jednať o účet jej dcéry, bola len domnienka. Žalobkyňa doteraz nevie, na čie účty boli peniaze prevedené. Keby p. H. povedala žalobkyňi, že peniaze previedla úmyselne, lebo ich potrebovala, žalobkyňa by to riešila oznámením zamestnávateľovi, nakoľko si je vedomá toho, že takéto úmyselné konanie je trestné. Jednalo sa však len o omyl, pričom mohlo ísť aj o prevod na účet, napr. inej školy. Nakoľko peniaze boli následne zaslané správne adresátovi, žalobkyňa nemala dôvod pochybovať o konaní p. H., a to hlavne vzhľadom na to, že podobná skutočnosť sa nikdy predtým, ani potom nevyskytla, t. j. nikto sa nesťažoval na chýbajúce peniaze a všetky audity, finančné kontroly a záverečné účty schodok nevykazovali. Poukázala aj na to, že auditorská správa za rok 2014 je bez akýchkoľvek zistení, aj záverečný účet mesta za rok 2014 bol prijatý bez výhrad poslancami MSZ v Z. H. po predložení správy hlavného kontrolóra, ktorá tiež neobsahovala žiadne rozdiely. Nebolo v pracovnej náplni žalobkyne kontrolovať uzávierku za rok 2014 a ani to nerobila. Rozdiely zistila sama až v októbri 2015, keď jej nesedeli výkazy po p. H.. D.. H. ju uviedla do omylu, keď pri úhradách cez internetbanking uvádzala k nesprávnym bankovým účtom názov subjektov v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Z. H.. Úlohou žalobkyne bolo sledovať subjekt a prevádzanú sumu a nie konkrétny bankový účet, to bolo len v kompetencii D.. H.. Žalobkyňa ani nemala k dispozícii čísla bankových účtov za všetky školy, čo bolo potvrdené aj na pojednávaní výsluchom žalovaného, ktorý uviedol, že len jej právna predchodkyňa mala čísla účtov v zošite. Majetkovú ujmu spôsobila zamestnávateľovi svojím konaním D.. H. a nie žalobkyňa. Rozsudok okresného súdu žiadala ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnila aj právo na náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu uviedol, že naďalej trvá na predchádzajúcich vyjadreniach uvedených na pojednávaní, ako aj v odvolaní zo dňa 13. 06. 2016.

III. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie, zistenie skutkového stavu a právne posúdenie veci.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. - ďalej len „CSP“), odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a rozsudok okresného súdu bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správne potvrdil.

8. Podľa § 383 CSP odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

9. Podľa § 384 ods. 1 CSP, ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám. Podľa ods. 2 toho istého ustanovenia odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich nevykonal súd prvej inštancie, hoci ich strana navrhla.

10. Podľa § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 toho istého ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku okresného súdu. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie riadne a dostatočne zistil skutkový stav veci, z ktorého vyvodil aj správne právne závery, a preto odvolací súd nepovažoval za potrebné či už doplniť alebo zopakovať dokazovanie. Doplnenie dokazovania výsluchom hospodársky Základnej umeleckej školy vXXXX, H. alebo aj výsluchom žalobkyne by nevyvrátilo okresným súdom zistený skutkový stav a najmä záver okresného súdu, že nemal dôvod spochybniť dobrú vieru žalobkyne, keď táto po zistení neoprávnených odvodov na jar 2015 (či už to bolo v marci alebo v máji 2015) uverila D.. H., že došlo k omylu, hlavne keď tieto prostriedky menovaná aj vrátila k 30. 06. 2015, a teda, v čase uzávierky už z pokladne mesta nič nechýbalo. Aj podľa názoru odvolacieho súdu je viac ako nepravdepodobné, že ak by žalobkyňa o neoprávnených odvodoch vykonaných D.. H. vedela už od marca alebo mája 2015, že by na to sama bola v októbri 2015 upozornila orgány mesta, toľko, keď dovtedy žiadnou kontrolou mesta nebol zistený neoprávnený prevod financií. Ak skutočne dochádzalo k neoprávneným prevodom už od marca alebo od mája 2014, zlyhali kontrolné orgány mesta a nemožno túto zodpovednosť bez všetkého

prenášať na žalobkyňu s tým, že jej neohlásenie neoprávnených odvodov (čo bolo inak aj v krátkej dobe aj napravené), spôsobilo, že D.. XX. mohla pokračovať v trestnej činnosti. Okresný súd preto správne konanie žalobkyne neposúdil ako závažné porušenie pracovnej disciplíny a z toho dôvodu návrhu na určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru vyhovel. Odvolací súd tiež dopĺňa, že samotná strata dôvery zamestnávateľa vo vzťahu k zamestnancovi bez ďalšieho, t. j. bez preukázania úmyselného alebo neobstarlívého porušenia právnych predpisov, nie je dôvodom na okamžité skončenie pracovného pomeru s týmto zamestnancom.

13. Pokiaľ ide o náhradu trov prvostupňového konania odvolací súd len poukazuje na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ods. 2 toho istého ustanovenia o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná, odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania tak, že žalobkyňu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu .

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).